בסוד שיח

מאת שאול שיח

מצרים — הכתובת על הקיר

הרב ישראל הלפרין, שליחו של האדמו"ר מלובביץ' שליט"א לעיר הרצליה, הוא האיש שעומד מאחורי התכנים במסע ההסברה של חב"ד נגד ויתור על שטחים. במשך חודשיים עיבד יחד עם מומחים בפרסום ועיצוב דעת־קהל את מסע ההסברה הגדול בהיקפו, ואשר עלותו תסתכם במיליונים רבים. הרב הלפרין הוא יוצא "סיירת מטכ"ל" והוא מכיר ממקור ראשון את ההוויה של הישראלי המצוי, החילוני. בכנסים אזוריים עם מסבריים שאמורים ללוות את המסע נגד הוויתור על שטחי ארץ־ישראל והגולן, מצליח הרב הלפרין לצמרר את המאזינים דווקא בהתייחסותו ל"ידידה" הגדולה של ישראל, זו שתחמה עמנו שלום, מצרים השכנה מדרום. הרב הלפרין מתבסס ברבריו, בין היתר, על פרסומים שראו אור ב"נתיב", יחסון המבטא את השקפת העולם של נאמני ארץ־ישראל. בניגוד לכתבי עת של הימין בעבר ובהווה, מקפיד עורכו של "נתיב", אריה סתו (ויצא קיבוץ בגבע חיים), הקפדה יתירה לבסס את המתפרסם בבטאון על מקורות אמינים ביותר ואינו מסתפק באמירות סתמיות בלבד. ליד "נתיב" פועל מכון מחקר שחברים בו חוקרים מארה"ב ומאירופה והוא מנוהל על־ידי ההיסטוריון ד"ר לורנס ויינבאום. ב"נתיב" האחרון פורסם מאמר פרי עטו של יוחנן הרמתי, חבר בצוות המומחים הבינלאומי לנושאי מדיניות של "מכון הריגנר", וושינגטון, והוא, בין היתר, משמש חומר גלם למסע ההסברה של חב"ד בעל־פה, ועניינו התחמשותה של מצרים.

המאמר של הרמתי עבר בחינה מדוקדקת של מומחים למזה"ת וקשה להבין כיצד העיתונות הכללית אינה מתעמתת עם הנתונים הכלולים בו, במיוחד לאור כשלונה לחזות את "מלחמת יום הכיפורים" והיותה שותפה למחדל הגדול, שיישאל טרם השתחררה ממנו עד היום הזה.

השבוע התייחס ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת לגל האיסלמי הקיצוני השוטף את מצרים והביע דאגה לגורל הסכם השלום, אם יקרה במצרים מה שקרה באלג'יריה, אף כי הביע תקווה שזה לא יקרה. על מה נשענת התקווה הזאת? – את הסוד הזה מר רבין לא גילה לחברי הוועדה. אבל גם בלי אותו גל איסלמי קיצוני כדאי לעיקוב לרגע מה קורה במצרים, במיוחד כאשר קיימת נכונות אצל ראש הממשלה, יצחק רבין, ללכת לוויתורים מרחיקי לכת ברמת הגולן. בהסתמך על שיחות (עם גורמים אמינים ביותר) שקיים באחרונה נשיא המדינה, מר עזר ויצמן, אין ספק כמעט, שאם תגלה סוריה גמישות במו"מ עם ישראל, הרי שהיא תזכה בכל רמת הגולן, ומשום כך רצוי להביא כמה נתונים על הנעשה במצרים, כדי לקלוט לאיזו סיטואציה עלולה ישראל להיקלע אם תיגרר למלכודת ש"מבשלות" לה מדינות ערב, בתיווכה של ארה"ב ובסיוען הנאיווי של השמאל בישראל.

מאז שחתמה מצרים על הסכם שלום עם ישראל אין עליה כל אימם צבאי חיצוני מצד שכנותיה. העוני המרוד של מצרים והיעדר איום צבאי היו צריכים למתן את רמת ההתחמשות של מצרים, כדי להפנות את המשאבים הקיימים לצמיחה כלכלית. אולם בניגוד גמור לצרכי איכלוסיית מצרים, קיימת הסלמה חסרת תקדים בהתחמשות של מצרים בנשק קונבנציונאלי ולא קונבנציונאלי כאחת. מצרים מוציאה על ביטחון כ־18 אחוזים מן התל"ג, שיעור שהוא מן הגבוהים בעולם. לשם השוואה, ההוצאה הממוצעת לביטחון במדינות נאטו, דהיינו מדינות המנאות ברמת איום דומה לזו של קהיר, היא כיום כ־2 אחוזים! מן התל"ג, ואפילו בישראל, שפוטנציאל הסיכון שלה גדול לאין ערוך מזה של מצרים, תקציב הביטחון אינו עולה על 10 אחוזים מן התל"ג. ב־15 החודשים שחלפו מלחמת המפרץ רכשה מצרים נשק קונבנציונאלי בסכום של 2.4 מיליארד דולרים. נשק זה, אמריקני ברובו, נ"ע להאיץ את תהליך המודרניזציה שלה. הצבא המצרי ולהסב אותו משימוש בציוד סובייטי לציוד מערבי. בניית והיערכותו של הצבא המצרי הן התפיסות בעליל, ועדיות למגמה זו היא מערכות הנשק בהן הוא מתחמש.

מאז הסכם השלום עם ישראל הכפילה מצרים את מספר הדיוויזיות המשוריינות שלה ושילשה את מספר הדיוויזיות המכוננות. ההתעצמות בשריון מרשימה במיוחד – גידול מ־1600 טנקים ב־1979 ל־3090 טנקים ב־1992. ניידותו של הח"ש השתפרה, ומספר הנגמ"שים עולה כיום על 4000.

מספר טילי נ"ט גדל מ־1000 ל־2340. הגידול הניכר במספר המשגרים, מעיד על כך שהאוייב שנגדו מצרים מתחמשת הוא ישראל. שכן לשום מדינה אחרת שמצרים עלולה להיקלע למלחמה נגדה אין כוחות משוריינים בהיקף ובאיכות המצדיקים גידול כזה. בתותחי נ"מ גדל המספר מ־350 ל־1112. בטילי קרקע אוויר מ־655 ל־1326. בטילי קרקע־קרקע מ־54 ל־272, בתוכם 100 טילי "סקאד ב'". מצרים משקיעה סכומי עתק בחיל האוויר שלה, ואכן מצבת כוח האדם בחיל האוויר המצרי (כולל מילואים) גדלה במאה אחוזים מאז נחתם הסכם השלום. מ־25 אלף איש ל־50 אלף.

לצד ההסלמה בחימוש הקונבנציונאלי, ממשיכה מצרים להגדיל את אמצעי הלחימה להשמדה המונית ולפתח את הפוטנציאל שלה בתחום זה. מצרים היום היא אחת היצרניות הגדולות בעולם של נשק כימי וקימות עדויות מדויקות על ייצורו של נשק ביולוגי. חמורה במיוחד העובדה שמצרים מסרבת להצטרף לאמנה לאיסור הפצתו של הנשק הכימי, שעליה חתמו 115 מדינות ב־3 במרס 1993. מדינות ערב לא הצטרפו לחתימה ואת המהלך הזה הובילה מצרים.

צפון קוריאה אינה המדינה היחידה המעורבת בתוכניות ייצור הטילים של מצרים. ביוני 1990 חתמה קהיר עם פקין על הסכם לרכישת קווי ייצור להרכבת טילי "סקאד ב'" ו"סילקווים" במפעלים הממוקמים ב־100 ק"מ מערבית לקהיר. המצרים פעילים מאוד בנסיונות רכש לטכנולוגיות טילים גם ממקורות אחרים, בעיקר בברזיל.

מצרים אינה חדלה להכשיר "אידיאולוגית" את עמה למלחמה בישראל ו"לשפר" את שנאתו כלפינו. הסעיף בהסכם השלום המחייב את מצרים להימנע מכל תעמולה עוינת נגד ישראל מופר בגלוי ובהתמדה. העיתונות המצרית המצויה בפיקוח גרושה בעויינות גלויה וארסית כלפי ישראל. כך, למשל, "אל אהראם" המצרי, הרשמי למחצה, פרסם בשנה שעברה מאמר שבו נאמר, בין היתר, כי "ישראל היא הסיבה העיקרית לבעיית הים במזה"ת. הקריקטורה שליוותה את המאמר מראה את ישראל כמפלצת המונעת מים מילדי מדינות ערב. "רוזאל־יוסוף", המצדד במשטר, פרסם ביוני שנה שעברה קריקטורה לכבוד הוועידה העולמית לאיכות הסביבה, ובה נראית ישראל כשהיא מזהמת את כדור הארץ. הפן האירוני בהסתה האנטישמית במצרים הוא בכך, שזו הלסימה דווקא לאחר הסכמי "קמפ־דיוויד". זכור הראיון שהעניק אנואר סאדאת ל"ניוזוויק טיימס" לאחר שנתחם הסכם השלום בין ישראל למצרים בו אמר: "מנחם (בגין) המסכן, אני מבין אותו, ככלות הכל אני קיבלתי את סיני ואת הנפט ומה קיבל מנחם? פיסת ניירי".

מהערות ש"זורע" מר יצחק רבין מדי פעם ניתן להסיק שהנושא המצרי אכן מטריד את מנוחתו. כך, למשל, כינה מר רבין את הדו"ח של מזכיר האו"ם, בוטרוס ראלי, על גירוש אנשי החמאס, "דו"ח מעוות ומעורר שאט־נפש" והוסיף: "אינני מופתע מן הדו"ח, הוא מצרי".

מפליא הדבר שהליכוד אינו מעלה לסדר היום של הכנסת ודעת הקהל את נושא התחמשותה של מצרים לאחר הסכם השלום. הרושם הוא, כי מנהיגות הליכוד רואה עצמה מחויבת להסכם עם מצרים, בגלל היותו פרי יצירתו של מנחם בגין ז"ל. והשאלה היא, האם לא יימצא הגורם במדינת־ישראל שיעורר את דעת הקהל באה"ב לנעשה במצרים, וזאת עוד לפני שהמו"מ להחזרת הגולן ייכנס לשלב מעשי?

הנשיא זוכה להערכת הימין

נשיא המדינה, מר עזר ויצמן, לא זכה לברכת מחנה הימין בכניסתו למשכן נשיאי ישראל בירושלים. אבל מעשיו מאז נכנס לכהן נשיא מעוררים כלפיו אהדה בכל שדרות הציבור, ובתוכם גם המתיישבים ביש"ע. לא הרבה פורסם על תוכן השיחה בין הנשיא לבין קבוצת המתנחלים שהוזמנה להתארח בביתו, אך ידוע כי נציגי יש"ע הופתעו מכמה התבטאויות של הנשיא בנושא יהודה ושומרון. הנשיא לא הסתפק רק במלים ומיד לאחר שיצאו ממנו המתנחלים הוא הרים טלפון ליידידו שר הבינוי והשיכון בנימין (פואד") בן־אליעזר, וביקשו לחדול ממדיניות הייבוש של היישובים ביש"ע. מקורביו של שר הבינוי והשיכון סיפרו, כי בימים אלה התקיימה פגישה בין השר לבין נציגות של המתנחלים שהתנהלה באחירה טובה מאוד.

הנשיא גם הנחיל לשר המשטרה, משה שחל, את תחושותיו בכל הקשור לנעשה בבתי הסוהר בישראל וגם אצלו מצא אוזן קשובה, כי יש להלין את האסירים מהתנאים המחפירים שבו הם נתונים. הנשיא אינו מסתפק רק בנאומים, ומנני וגמור עמו להיות לפה לכל מרכיב באוכלוסייה הישראלית הראוי לתשומת־לב מיוחדת כדי לחלצו ממצוקתו.

השרים לשירות מועמדי המערך ברשויות המקומיות

מפלגת העבודה החליטה להשקיע משאבים ניכרים, כדי להבטיח את נצחון נציגיה גם ברשויות המקומיות. מי שרוצה להבין במה דברים אמורים, שיעיין למשל בלוח העבודה של שרת העבודה והרווחה, הגב' אורה נמיר. סדר יומה של הגב' נמיר עמוס עד להודעה חדשה בביקורים בשורה ארוכה של יישובים, כדי להושיט כתף לנציגי העבודה המתמודדים על ראשות העיר. בעכו, לדוגמא, התייצבה הגב' נמיר ב־ביה"ס "בשיל", המספק ארוחה חמה לזקנים ובו במקום הודיעה, כי אין היא מוכנה למחיר הגבוה שהזקנים משלמים (10 ש"ח לארוחה) ותבעה להורידו מיד לחצי. הגב' נמיר עימדת על כך שראש העיר יתלווה אליה בביקוריה באתרים השונים בעיר, ואם מדובר באיש מפלגת העבודה, הוא זוכה לגיבויה בכל עניין העולה על הפרק, ואם מדובר באיש ליכוד – מוסקות המסקנות בשיחה המתנהלת בסניף המקומי של המפלגה. שירותי רווחה טובים הם גורם לא מבוטל במשיכת קולות בוחרים, והגב' נמיר "עושה בית ספר" לראשי הליכוד ומועמדיו. בדרכה הולך גם שר הבינוי והשיכון, בנימין בן־אליעזר, ושרים אחרים, כולל ראש הממשלה, ייכנסו למערכה בשלב מאוחר יותר. אגב, טרם צאתה למקום יישוב כלשהו, מקבלת הגב' נמיר, וכמוה שרים אחרים, "נייר עבודה" שעליו כל הפרטים הרלבנטיים על הנעשה באותו מקום, יחסי־כוחות, בעיות מציקות, וכיו"ב.

כישלון בישראל הצלחה בניו־יורק

היה זה יו"ר סיעת אגו"י בכנסת הח"כ לשעבר, הרב משה זאב פלדמן, שקידש מלחמה על פרסומי התועבה בחוצות ישראל. אחת לכמה שבועות היה הרב פלדמן מזעיק את מפכ"ל המשטרה לשעבר, יעקב טרנר, ומבקשו לפעול לאכיפת החוק נגד פרסומי תועבה. בישראל אין הרשות המבצעת מוזרות לאכוף את החוק כלשונו, ומעבר לכך העיתונות היומית המכה מרכז לפרסומי זימה "בתמונה ובכתב". עכשיו מנסה "אגודת ישראל" באה"ב לראות מה יעלה בידה לפעול ולהשיג נגד פרסומי תועבה בשלטי חוצות. באחרונה נתבקשו רשויות התחבורה בניו־יורק על־ידי אגודת־ישראל באה"ב לקבוע קו־שריונים הולמים לשלטי חוצות, ובכך למנוע פגיעה ברגשות הציבור הדתי. לטענת ראשי אגו"י באמריקה, שימוש בעירום ובמין בשילוט מסוג כלשהו פוגע בציבור הדתי. מכיוון שהבחירות לעיריית ניו־יורק קרובות, עשויה הפנייה של אגו"י למצוא אוזן קשבת אצל כל המועמדים לראשות העיר ניו־יורק.

סמים גם אצל דתיים

בימים אלה קמה עמותה חדשה שתעסוק בגמילת צרכני סמים בקרב הציבור הדתי. עד כמה שייראה הדבר מוזר, מסתבר, כי ישנם שומרי מצוות "במספר די מרגיע", שבשל מצוקות חברתיות וכלכליות מצאו מפלט בסמים. לאותם מכורים רתיים אין עדיין מקום מתאים לגמילה, שכן גם המכורים וגם בני משפחותיהם מבקשים שתהליך הגמילה ייעשה במסגרת דתית ודיסקרטית. חברי העמותה הדרשה הם פסיכולוגים ואנשי חינוך, והם מנסים עתה לאתר מקום מתאים בשביל המשפחות שנפגעו.